

KRST PRI SAVICI-FRANCE PREŠEREN

Krst pri Savici obsega tri dele : posvetilni sonet Matiji Čopu, Uvod in Krst.

Prešeren je pesnitev zasnoval v drugi polovici leta 1835. Izšla je aprila v 600 izvodih. Glavni izvor za oris zgodovinskega dogajanja v Krstu pri Savici je bil Prešernu Janez Vajkard Valvasor z delom Slava vojvodine Kranjske. Za prikaz zgodovinskega časa je Prešeren uporabljal tudi razlage v Linhartovem delu Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih slovanov Avstrije.

Motivno-tematska sestava je v *Uvodu* drugačna kot v samem *Krstu*. Tudi motive in teme v obojem niso popolnoma isti.

UVOD

Prepleta se več glavnih in stranskih motivov. Npr. Boj za staro slovensko svobodo, motiv bratomorne vojne, obleganje zadnje uporniške skupine, njeno junaško vztrajanje do konca, poskus izpada in nazadnje smrtni boj. Vdelan je tudi motiv mladega junaka ki void osvobodilni odpor.

Osrednja tema se izoblikuje v jasno izraženo idejo. To je ideja o narodni, družbeni in posameznikovi svobodi kot poglobitvi vrednoti od katere so odvisne vse druge.

KRST

Motiv boja za staro slov. neodvisnost in ideja svobode se ponovita samo na začetku.

Začne se z motivom premaganega junaka in se stopnjuje z motivom samomora. Nato pa se posveti orisu srečne ljubezni med Črtomirom in Bogomilo. Kasneje se pojavi še motiv pokristjanjenja in še motiv deviške zaobljube. Zvrsti se še vrsta manjših motivov iz krščanskega verstva zaključijo pa jih notiv junakvega krsta in z mavrico ožarjene junakinje.

Črtomir je nosilec druge nove teme *Krsta*, ki se razmahne šele na koncu. To je tema življenjskega obupa, resignacije in prepričanja, da vlada nad posameznikom usoda, 'sreče jeza' tej se mora človek molče pokoriti, saj pred njeno neizprosno močjo ni restive.

EPSKE OSEBE:

Osrednji osebi Krsta sta Črtomir in Bogomila. V uvodu je prava oseba Črtomir njegov nasportnik Valjhun pa stranska saj je komaj omenjen. V Krstu nastopa več stranskih oseb vendar je tudi njihova vloga majhna. To so Bogomilin oče Staroslav, stari ribič in misijonar, nekdanji keltski svečenik. Za celoto je najvažnejši zadnji saj je nosilec motiva pokristjanjenja.

Črtomir se kot glavni junak pojavi že v Uvodu, Bogomila pa stopi v ospredje šele v Krstu.

ČRTOMIR:

Najmljaši (ne še tridesetleten) med slovenskimi bojevniki za svobodo in staro vero. Po rodu plemič saj ima svoj grad in utrjeno gradišče.

Prikazan je kot svobodoljuben, neustrašen, na smrt pripravljen voditelj in bojevnik. Njegova ljubezen do Bogomile je silna, zmožna prevladati vse druge junakove težnje. Je brezmejna, enkratna in romantična. Je zelo svobodomiseln saj proti koncu izvemo da ni slepo vrjel v stare bogove, imel jih je le za izmislek svečnikov, bili so mu samo simbol slovenske samostojnosti. Njegov prestop v krščansko vero ne temelji v resnični notranji veri, ampak ga stori zaradi silne ljubezni do Bogomile.

BOGOMILA:

Z vsemi potezami se razkriva postopoma. Na začetku ljubi svojega ženina zaupljivo, mladostno in naivno. Pozneje pa se razvije v žensko, ki spozna vse življenske nevarnosti in v sebi začuti potrebo po neskončni ljubezni, zato sprejme krščanstvo ki ji to obljublja v posmrtnem življenju.